

Obsah

Úvodem	5
Poznámka	7
Slovo starosty	9
Jak vznikl název „Krouna“? (podle pověsti nezapomínejme na Viléma).....	11
Tvrdé hlavy, svéhlaví, ale hodní (básně Adolfa Heyduka).....	14
Krouna jako alegorie bědné Čechie (literární obraz městyse od spisovatelky Terézy Novákové)	17
Nuzná kanto(d)řina v Rychnově (osobité vzpomínání Františka Hubeného)	26
Apoštol lesníků byl adjunktem v krounské myslivně (buditel a první lesnický redaktor Jan Theodorich Doležal)	35
Krounské děti učil překladatel mayovek (cestopisné obrázky Emila Musila-Daňkovského)	42
Od koláčů a kočárů až po autobusy (šikovný rodák a úspěšný zaměstnavatel Josef Sodomka).....	47
Elektrický císař rakousko-uherské monarchie (vztah Františka Křížíka a rodiny Schmausových ke Krouně)	53
Tvůrce Švejka o koleni a rákosce jako nejlepší škole (portrét krounského rodáka od Jaroslava Haška).....	61
Krouna coby ztracený ostrov v božím světě širém (básně Gustava Rogera Opočenského)	65
Která z katolických panen má dosti odvahy... (povídky a vzpomínka pátera Františka Mimry)	71
Kněz proti davu, dav proti kulometům (spisy i postoje krounského kaplana Václava Olivy).....	79
O vzpouře čtenářů knih i taškařicích chasníků (rychnovský kantor Josef Chalupník, poslední z dětí čistého živého)	84
Hlinecký právník a jeho dobře vytěžený „odpad“ (zapálený a pečlivý národopisný badatel Karel Vácslav Adámek).....	90
Tvůrce nejvyšší stavby v Krouně (architektonické pomníky Františka Schmoranze staršího).....	101
Archanděl, hastrman, černý pes i žárlivý hrabě (pověsti z Krouny a okolí)	107
Můj drahý miláčku... (korespondence Hermíny a Františka Hubených).....	118
Jak se dnes krade, je úžasné! (kronikářské záznamy učitele Františka Nepauera)	124
Kázal jako povodeň, jako vodopád, jako dřevorubec (historik i beletrista, vězeň i utopista, farář Karel Andrlé)	131
Jak toužím vidět Krounu (texty a básně Marie a Evy Andrlových).....	143

I Krouna má svého světce, byť ne oficiálního (salesiánský kněz Jan M. Vtípil a jeho životní vzor)	146
Jsme diváky všeho toho, co kolem nás víří... (texty Miloslava a Jana Věrtelářových)	149
Stopy Židů v Krouně (zmizelí sousedé obohacovali místní život)	165
Armádní piloti ve službách vlasti (příběhy Stanislava Popelky a Karla Kováře)	182
Marta a Marie. Statečné ženy z doby teroru (rozhovor s Milanem Šilarem, jedním ze sirotků po hrdince z Krouny)	190
Střelíme si, nebo si nestřelíme? (strážce hranic, eskortér, učitel i režisér František Sodomka)	197
Obraz kraje jako předobraz krásy vůbec (beletrie Vlastimila Broučka)	205
Hlinecká vesnice haní i chválí (články o Krouně v okresním tisku „padesátek“)	220
Začátky JZD Krouna (z kopie strojopisu jednoho gymnazisty)	226
Nelítostní krouňští soudruzi versus Karel Holas (hořké vzpomínky dvojčat na tátu hostinského)	231
Krouna Budovatelská (články o vsi v okresním tisku „šedesátek“)	235
Neviditelné hradby rozdělují Krounu (básník Vysočiny a spisovatel František Šíma)	242
Utři, bratře, utři bradu, podej svému kamarádu (muzikanti a textaři od Krounky)	254
Přesun staré stodoly a kaskáda mlýnů (dílo znalce venkovské architektury Ludka Štěpána)	263
Co je za chvěním srdce a bloudivými slůvky (poezie Vladimíra Kučery)	272
Charakterní lufták z Národního (rozhovor s hercem a dědečkem Radovanem Lukavským)	280
Zobrazoval živobyty v chalupách kolem lesa (kronikářské zápisy čachnovského učitele Petra Navrátila)	289
Všechno, co opravdu potřebuju o Krouně vědět... (historie očima Marcely a Libora Nekvindových)	299
Poznal stovky vystěhovalců i přistěhovalců (výzkumy etnologa Stanislava Broučka)	314
Soustruh, dláto a štětec v ruce mistrů svého řemesla (dřevěné hračky rodu Bukáčkových)	322
Dřevu umí dát křídla pouhou kudlou (holubičky, vzpomínky i vyznání Pavla Ondry)	329
Od řemeslné tradice po uměleckou avantgardu (dřevo i další materiály v ruce rodu Rejentů)	335
Hlavní je nepodlehout v tvorbě módnímu diktátu (malby, fotografie a objekty holubičkářova vnuka Jiřího Čujana)	338

To místo má své nádherné genius loci (obrazy a hrátky s architekturou malíře Petra Kvíčaly).....	341
Obdivuje vše, co se dá v přírodě objevit (dřevo, hlína, kamenina, sklo, smalt, listy a další zdroje Hany Krejsové)	344
Exploze nespoutané fantazie i vysočinská ztišení (obrazy i fotoobrazy Jiřího Křiklavy)	346
Další výtvarníci a jejich inspirace (díla F. Matějčka, J. Janouška, J. Hromádky, J. a V. Svobody).....	351
Vyšivaly pro Národní divadlo i anglickou královnu (studentská práce Evy Chaloupkové o vyšivačkách v Krouně)	355
Dobro i zlo provází člověka celým životem (rodinná kronika ševce Josefa Nikla)	362
Souboj s pamětí čachnovského rodáka (vzpomínky strojaře a zahrádkáře Josefa Halamky).....	366
Krounští se rádi vracejí domů (básně a fotografie Josefa Pražana)	377
Nejsmutnější dny v novodobé historii Krouny (o místní železnici pohledem Josefa Vendolského a Pavla Stejskala)	383
Kašel a lásku neutajíš, říká expert na kašel a dušnost (lékařská díla profesora Vladimíra Vondry)	389
Vyprávění jako krátká setkání přítelkyň u studny (povídky a moralitky Libuše Čihákové, rozené Chmelařové)	393
Od vymletých břehů Krouny po vedení Pianosalonů (vzpomínky Dagmar Petrofové, rozené Macháčkové)	401
Převážně se spoléhám na svou paměť (paměti stopera, koulaře, ekonoma i kněze Petra Vtípila).....	406
Od vypasečených František po slovník spisovatelů (literární vědec a pedagog Jiří Kučera)	421
O lidech, cestách, Pánu Bohu i mluvící oslici (meditace, básně a vyprávění františkovské chalupářky Lenky Ridzoňové)	427
S úctou k tomuto kousku světa (nostalgické vzpomínání a básně Pavla Černého)	429
Zásadní pro mě je nebrkat o pražce v tunelu (radosti, starosti a vize manažera Martina Pavliše)	457
ŠKROB není škrob (rozhovory školních redaktorů)	461
Paběrky, neboli co zbylo z krounských luhů a hájů (jména, čísla, paradoxy, filmy, střepy i zvony)	468
Klukovský svět na dolním konci vesničky střediskové (Draha Jaroslava Hubeného a Jana Brettla)	483
Závěrem (aby mohlo být vítání, musí být napřed loučení).....	520
Velké poděkování	522
LITERATURA A ZDROJE	524